



Monitoring Legislacji Międzynarodowej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 27 marca 2026 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

Współpraca między Parlamentem Europejskim a Komisją Europejską – Porozumienie ramowe w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską (Dz.U. L 304 z 20.11.2010, s. 47–62); Porozumienie zmieniające pkt 4 porozumienia ramowego w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską (Dz.U. L 45 z 17.2.2018, s. 46–46)

Porozumienie ma na celu ułatwienie i organizowanie współpracy pomiędzy Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską. Porozumienie określa procedury dotyczące współpracy.

Niniejsze porozumienie ramowe zawiera szereg przepisów regulujących organizację współpracy między obiema instytucjami, w szczególności:

- odpowiedzialność polityczną Komisji;
- ustanowienie ciągłego i skutecznego dialogu politycznego;
- wdrażanie procedur ustawodawczych.

Odpowiedzialność polityczna Komisji

Między składem Komisji i Parlamentem Europejskim istnieje silne powiązanie polityczne:

- Wybór przewodniczącego i pozostałych członków Komisji (komisarzy) musi zostać zatwierdzony przez Parlament Europejski.
- Parlament jest konsultowany w sprawie powołania zastępców komisarzy podających się do dymisji oraz jest informowany z wyprzedzeniem o każdej planowanej zmianie zakresu odpowiedzialności w Komisji.
- Parlament może także wnioskować do przewodniczącego Komisji Europejskiej o zdymisjonowanie komisarza. Wówczas przewodniczący rozpatruje wniosek i – w przypadku odmowy – musi uzasadnić swoją decyzję.
- Ponadto członkowie Komisji mogą kandydować w wyborach do Parlamentu Europejskiego. W takich sytuacjach porozumienie określa środki zabezpieczające w celu zapewnienia odpowiedniego rozdziału obowiązków wynikających z pełnienia funkcji komisarza, a aktywności związanej z prowadzeniem kampanii wyborczej.

W świetle nadchodzących wyborów do Parlamentu Europejskiego, porozumienie między Parlamentem Europejskim a Komisją Europejską zmieniające pkt 4 porozumienia ramowego w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską umożliwia członkom Komisji kandydowanie w wyborach do Parlamentu Europejskiego bez potrzeby brania urlopu na czas kampanii wyborczej.

Dialog polityczny

Porozumienie ramowe ma na celu stworzenie skutecznej współpracy między Komisją a Parlamentem. Osiąga się to przez:

- organizację regularnych zebrań przedstawicieli obu instytucji, gromadzących np. kolegium komisarzy i przewodniczących komisji parlamentarnych;
- zobowiązanie do uważnego rozpatrywania wniosków przedstawionych wzajemnie przez obie instytucje;

- zobowiązanie Komisji do zagwarantowania Parlamentowi równego z Radą Unii Europejskiej dostępu do zgromadzeń i dokumentów w ramach procedur ustawodawczych i budżetowych;
- wymóg udzielania Parlamentowi pełnych informacji w trakcie negocjacji i zawierania międzynarodowych porozumień, których stroną jest UE;
- szczegółowe przepisy dotyczące współpracy przy:
 - stosowaniu zasad pomocniczości i proporcjonalności;
 - współpracy z parlamentami narodowymi;
 - włączaniu ekspertów krajowych w prace Komisji.

Współpraca w ramach procedur ustawodawczych

Porozumienie ramowe przedstawia organizację wspólnej pracy Parlamentu i Komisji przy wdrażaniu procedur ustawodawczych:

- Komisja musi przedstawić Parlamentowi swój roczny plan pracy;
- podczas procedury przyjęcia aktów porozumienie zapewnia wielokrotne angażowanie się obu instytucji, w tym:
 - ustanawianie przez Parlament harmonogramu dotyczącego sprawozdań i opinii na temat wniosków legislacyjnych oraz
 - uważne rozpatrywanie przez Komisję wszelkich poprawek przyjętych przez Parlament;
- członkowie Komisji uczestniczą w sesjach plenarnych Parlamentu. Jednym z zadań członków Komisji jest udzielanie odpowiedzi na pytania posłów do Parlamentu Europejskiego;
- członkowie Komisji mogą także, na własny wniosek, zabierać głos w Parlamencie.

Więcej informacji:

https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_interinstit/2010/1120/oj/pol

https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_interinstit/2018/217/oj/pol

- **Prowadzone procesy konsultacyjne, projekty, stanowiska:**

1. Ostatnia faza konsultacji - przegląd przepisów UE dotyczących ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych

Konsultacje publiczne przepisów prawa gospodarczego w UE (usługi bankowe i finansowe) – na podstawie analizy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych, Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje – projekt rozporządzenia UE zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088 w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (SFDR) i rozporządzenie (UE) nr 1286/2014 w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP), oraz uchylające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1288 – II Etap legislacyjny – Przyjęcie przez Komisję. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 6 kwietnia 2026 r.

W niniejszym wniosku ustawodawczym zaproponowano zmiany w rozporządzeniu w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (rozporządzenie SFDR – rozporządzenie (UE) 2019/2088). Rozporządzenie SFDR zostało przyjęte w dniu 27 listopada 2019 r. i obowiązuje od marca 2021 r. Stanowi ono jeden z pierwszych elementów unijnych ram zrównoważonego finansowania i jest częścią szerszego pakietu zasad, narzędzi i standardów ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem dla przedsiębiorstw niefinansowych i finansowych, przyjętego zgodnie z planem działania Komisji z 2018 r. dotyczącym finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego.

Rozporządzenie SFDR stanowi ramy, w których określono szczegółowe zasady ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w odniesieniu do pośredników finansowych i produktów finansowych, dotyczące sposobu uwzględniania różnych czynników środowiskowych, społecznych i z zakresu ładu korporacyjnego (czynniki ESG). Jego celem jest zwiększenie przejrzystości, zwalczanie pseudoekologicznego marketingu i ochrona inwestorów poprzez zapewnienie, aby informacje w tym zakresie były ujawniane inwestorom przez uczestników rynku finansowego, takich jak podmioty zarządzające aktywami czy dostawcy produktów emerytalnych, oraz przez doradców finansowych. W szerszym ujęciu rozporządzenie SFDR przyczynia się zatem do realizacji następujących celów: (i) pomoc w przyciąganiu finansowania prywatnego w celu ułatwienia transformacji w kierunku bardziej zrównoważonego rozwoju; oraz (ii) pomoc dla europejskich przedsiębiorstw w wykorzystaniu możliwości konkurencyjnych w tej dziedzinie.

Rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (ang. Sustainable Finance Disclosures Regulation, SFDR) obowiązuje od marca 2021 r. Jest ono częścią szerszego pakietu przepisów dotyczących ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem, które zostały przyjęte, aby zrealizować cele Zielonego Ładu. Rozporządzenie SFDR jest ściśle powiązane z rozporządzeniem w sprawie systematyki i dyrektywą w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju. W szczególności rozporządzenie to określa, w jaki sposób uczestnicy rynku finansowego powinni ujawniać inwestorom informacje na temat zrównoważonego rozwoju, aby pomóc im w dokonywaniu świadomych wyborów dotyczących ich inwestycji.

Proponowane zmiany mają dwa cele. Pierwszym z nich jest uproszczenie i ograniczenie wymogów administracyjnych i wymogów dotyczących ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w odniesieniu do uczestników rynku finansowego i doradców finansowych, a także zwiększenie spójności ram pod kątem potrzeb operacyjnych uczestników rynku finansowego. Drugim celem jest poprawa zdolności inwestorów końcowych do zrozumienia i porównywania produktów finansowych związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz ochrona tych inwestorów przed potencjalnymi wprowadzającymi w błąd twierdzeniami dotyczącymi ESG.

W niniejszym wniosku proponuje się zatem – uwzględniając informacje zwrotne od szerokiego grona zainteresowanych stron i opierając się na obecnych praktykach rynkowych – znaczne uproszczenie wymogów sprawozdawczych oraz klasyfikację produktów finansowych o cechach ESG w trzech kategoriach. We wniosku zaproponowano również ukierunkowane zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1286/2014 w sprawie detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP) oraz uchylenie – od daty rozpoczęcia stosowania nowych ram – rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 wdrażającego obecne rozporządzenie SFDR.

Link: <https://pracodawcy.pl/ostatnia-faza-konsultacji-przegląd-przepisów-ue-dotyczących-ujawniania-informacji-związanych-ze-zrównoważonym-rozwojem-w-sektorze-usług-finansowych/>

2. Zrównoważone inwestycje – przegląd aktu delegowanego w sprawie unijnej systematyki w dziedzinie środowiska

Konsultacje publiczne przepisów prawa dot. środowiska oraz ESG (zrównoważony rozwój – prawo finansowe) w UE (zrównoważone inwestycje – taksonomia) na podstawie analizy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje oraz Pakietu zbiorczego Omnibus w kontekście art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – projekt rozporządzenia delegowanego UE zmieniającego rozporządzenie delegowane (UE) 2023/2486 w zakresie zwiększenia użyteczności technicznych kryteriów kwalifikacji – II Etap legislacyjny – Projekt aktu prawnego. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 14 kwietnia 2026 r.

Rozporządzenie (UE) 2020/852 w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje („Rozporządzenie w sprawie taksonomii”) stworzyło jednolity unijny system klasyfikacji działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo, zwany „działalnością zgodną z taksonomią”. Rozporządzenie ma na celu zapewnienie wspólnego punktu odniesienia dla inwestorów, przedsiębiorstw i organów publicznych, zwiększając w ten sposób przejrzystość, zmniejszając fragmentację w ujawnianiu informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz wspierając przekierowanie kapitału na zrównoważone inwestycje.

Unijna systematyka dotycząca zrównoważonego rozwoju to system klasyfikacji określający kryteria dotyczące zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, który pomaga stwarzać zachęty do inwestycji niezbędnych do zielonej transformacji gospodarki UE. Rozporządzenie w sprawie systematyki ustanawia ogólne ramy, a Komisja Europejska – w drodze aktów delegowanych – określa techniczne kryteria kwalifikacji służące ustaleniu, czy dana działalność gospodarcza może się kwalifikować jako zrównoważona środowiskowo. W aktach delegowanych w sprawie systematyki dotyczącej klimatu i środowiska, przyjętych odpowiednio w 2021 i 2023 r., określono techniczne kryteria kwalifikacji działalności przyczyniającej się do osiągnięcia sześciu celów klimatycznych i środowiskowych UE. Chodzi o: łagodzenie zmian klimatu, adaptację do zmian klimatu, zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrolę oraz bioróżnorodność.

Inicjatywa ta wpisuje się w realizację ostatnich szerszych priorytetów politycznych Komisji, w szczególności zobowiązania do zmniejszenia obciążeń sprawozdawczych dla przedsiębiorstw i wspierania zrównoważonego finansowania za pomocą jaśniejszych i bardziej proporcjonalnych przepisów. Stanowi ona również odpowiedź na wynikający z rozporządzenia w sprawie systematyki prawny obowiązek regularnego przeglądu i, w stosownych przypadkach, zmiany technicznych kryteriów kwalifikacji. Zmiany te są zatem zarówno wymogiem prawnym, jak i polityczną odpowiedzią na zastrzeżenia zainteresowanych stron dotyczące złożoności kryteriów. Prace te są ściśle powiązane z komunikatem Komisji „Kompas konkurencyjności dla UE” oraz niedawnym pakietem zbiorczym w sprawie uproszczenia.

W ramach inicjatywy dokonany zostanie przegląd aktu delegowanego w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w celu aktualizacji i uproszczenia technicznych kryteriów kwalifikacji.

Głównym problemem, któremu ma zaradzić inicjatywa, jest fakt, że niektóre techniczne kryteria kwalifikacji określone w aktach delegowanych dotyczących klimatu i środowiska okazały się trudne do zastosowania w praktyce. Chociaż unijna systematyka dotycząca zrównoważonego rozwoju jest ważnym elementem unijnych ram zrównoważonego finansowania, zainteresowane strony – opierając się na doświadczeniach zdobytych w pierwszych latach stosowania i sprawozdawczości – zasygnalizowały w niektórych przypadkach niespójności, niepewność prawa i zbyt skomplikowane techniczne kryteria kwalifikacji. Kwestie te dotyczą szerokiego grona zainteresowanych stron, takich jak przedsiębiorstwa, instytucje finansowe,

biegli rewidenci i organy publiczne, które stoją w obliczu wyzwań związanych z interpretacją i wdrażaniem przepisów.

Link: <https://pracodawcy.pl/zrownowazone-inwestycje-przeglad-aktu-delegowanego-w-sprawie-unijnej-systematyki-w-dziedzinie-srodowiska-2/>

3. Zrównoważone inwestycje – przegląd aktu delegowanego w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zmiany klimatu

Konsultacje publiczne przepisów prawa dot. ochrony klimatu oraz ESG (zrównoważony rozwój – prawo finansowe) w UE (zrównoważone inwestycje – taksonomia) na podstawie analizy [Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje](#) oraz [Pakietu zbiorczego Omnibus](#) w kontekście [art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – projekt rozporządzenia delegowanego UE zmieniającego rozporządzenie delegowane \(UE\) 2021/2139 w zakresie zwiększenia użyteczności technicznych kryteriów kwalifikacji – II Etap legislacyjny – Projekt aktu prawnego. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 14 kwietnia 2026 r.](#)

Niniejszy akt delegowany opiera się na uprawnieniach określonych w art. 10 ust. 3 i art. 11 ust. 3 rozporządzenia w sprawie taksonomii. Techniczne kryteria kwalifikacji są ustalane zgodnie z wymogami art. 19 tego rozporządzenia.

Unijna systematyka dotycząca zrównoważonego rozwoju to system klasyfikacji określający kryteria dotyczące zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, który pomaga stwarzać zachęty do inwestycji niezbędnych do zielonej transformacji gospodarki UE. Rozporządzenie w sprawie systematyki ustanawia ogólne ramy, a Komisja Europejska – w drodze aktów delegowanych – określa techniczne kryteria kwalifikacji służące ustaleniu, czy dana działalność gospodarcza może się kwalifikować jako zrównoważona środowiskowo. W aktach delegowanych w sprawie systematyki dotyczącej klimatu i środowiska, przyjętych odpowiednio w 2021 i 2023 r., określono techniczne kryteria kwalifikacji działalności przyczyniającej się do osiągnięcia sześciu celów klimatycznych i środowiskowych UE. Chodzi o: łagodzenie zmian klimatu, adaptację do zmian klimatu, zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrolę oraz bioróżnorodność.

Zgodnie z art. 31 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa, niniejszy akt delegowany łączy w jednym akcie dwa powiązane ze sobą uprawnienia rozporządzenia taksonomicznego, a mianowicie te określone w art. 10 ust. 3 i 11 ust. 3 dotyczące technicznych kryteriów kwalifikacji w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i adaptacji do niej.

Inicjatywa ta wpisuje się w realizację ostatnich szerszych priorytetów politycznych Komisji, w szczególności zobowiązania do zmniejszenia obciążeń sprawozdawczych dla przedsiębiorstw i wspierania zrównoważonego finansowania za pomocą jaśniejszych i bardziej proporcjonalnych przepisów. Stanowi ona również odpowiedź na wynikający z rozporządzenia w sprawie systematyki prawny obowiązek regularnego przeglądu i, w stosownych przypadkach, zmiany technicznych kryteriów kwalifikacji. Zmiany te są zatem zarówno wymogiem prawnym, jak i polityczną odpowiedzią na zastrzeżenia zainteresowanych stron dotyczące złożoności kryteriów. Prace te są ściśle powiązane z komunikatem Komisji „Kompas konkurencyjności dla UE” oraz niedawnym pakietem zbiorczym w sprawie uproszczenia.

Główne kwestie wspomniane przez zainteresowane strony to złożoność, luki w dostosowaniu do zaktualizowanych przepisów UE oraz niejasne lub zbyt szczegółowe techniczne kryteria kwalifikacji, zwłaszcza kryteria dotyczące zasady „nie czyn poważnych szkód”, a także brak jasności co do sposobów wykazania zgodności z przepisami. Problemy te powodują większe obciążenia administracyjne dla przedsiębiorstw, zwiększają ryzyko i koszty przestrzegania

przepisów oraz zniechęcają do zrównoważonych inwestycji. Jeżeli na szczeblu UE nie zostaną podjęte żadne działania, problemy te najprawdopodobniej się utrzymają lub pogorszą. Ryzyko jest nie tylko administracyjne, ale również polityczne: jeżeli ramy te będą postrzegane jako niepraktyczne lub niewystarczająco precyzyjne, mogą osłabić zaufanie do szerszego unijnego programu zrównoważonego finansowania.

Inicjatywa ta, w formie pakietu dwóch rozporządzeń delegowanych, ma na celu poprawę jasności, użyteczności, pewności prawa i opłacalności unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju. Jej celem jest sprostanie stwierdzonym wyzwaniom związanym z wdrażaniem poprzez doprecyzowanie technicznych kryteriów kwalifikacji, w tym kryteriów dotyczących zasady „nie czyni poważnych szkód”, dostosowanie ich do ostatnich aktualizacji powiązanych przepisów UE oraz wyeliminowanie niepotrzebnej złożoności. Przyczyni się to do bardziej spójnego i skutecznego stosowania tych przepisów we wszystkich sektorach i państwach członkowskich, a jednocześnie zmniejszy obciążenie sprawozdawcze i obniży koszty przestrzegania przepisów ponoszone przez przedsiębiorstwa.

Link: <https://pracodawcy.pl/zrownowazone-inwestycje-przeglad-aktu-delegowanego-w-sprawie-unijnej-systematyki-dotyczacej-zmiany-klimatu-2/>

- **Publikacje oraz inne informacje:**

1. Traktat z Nicei / Treaty of Nice

Traktat z Nicei zmieniający Traktat o Unii Europejskiej (Dz.U. C 80 z 10.3.2001, s. 1–87)

Jakie są cele traktatu?

Traktat przygotował UE na największe w jej historii pojedyncze rozszerzenie. W maju 2004 r. do UE dołączyło 10 nowych państw członkowskich (Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia, Węgry), zaś w styczniu 2007 r. – dwa kolejne (Bułgaria i Rumunia).

Zmienia on Traktat o Unii Europejskiej (TUE) i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (TWE). Dokładnie rzecz ujmując, traktat reformuje instytucje UE, tak aby mogły one skutecznie funkcjonować w UE składającej się z 27 państw członkowskich. Taki sam cel miał traktat z Amsterdamu, jednak nie udało się go osiągnąć.

Traktat został podpisany w dniu 26 lutego 2001 r., a w życie wszedł w dniu 1 lutego 2003 r. Niektóre z jego przepisów zaczęły być jednak stosowane później.

Kluczowe zagadnienia

Zwiększenie legitymacji prawnej i skuteczności instytucji UE w perspektywie członkostwa w UE większej liczby państw

Zmieniono metodę określania składu Komisji Europejskiej:

- odejście od modelu, w ramach którego większe państwa (Francja, Hiszpania, Niemcy, Włochy i Zjednoczone Królestwo) miały dwóch komisarzy, a pozostałe państwa – po jednym komisarzy, na rzecz modelu przewidującego maksymalną liczbę 27 komisarzy. Zakłada on, że każde państwo członkowskie ma prawo rotacyjnego wyznaczenia komisarza na zasadzie ścisłej równości. Wielka Brytania wystąpiła z Unii Europejskiej i z dniem 1 lutego 2020 r. staje się państwem trzecim (państwem spoza UE);
- przewodniczący Komisji i komisarze są odąd wybierani większością kwalifikowaną w Radzie;
- przewodniczący Komisji zyskuje większe uprawnienia względem kolegium komisarzy, mianowicie przydziela komisarzom obowiązki i modyfikuje ich zakres. Ponadto może on – po uzyskaniu zgody udzielonej zwykłą większością głosów przez kolegium komisarzy – zwolnić jednego z komisarzy.

Zmienia się system głosowania w Radzie Unii Europejskiej:

- w celu lepszego odzwierciedlenia liczebności populacji zamieszkującej państwa członkowskie ustalono nową równowagę w odniesieniu do wagi głosów;
- trudniej jest osiągnąć większość kwalifikowaną. Potrzeba do tego obecnie 73,9% (wcześniej: 71,3%) głosów, a także głosów większości państw UE reprezentujących (jeśli państwo UE poprosi o sprawdzenie tego faktu) co najmniej 62% ludności UE;
- system większości kwalifikowanej zostaje rozszerzony na nowe obszary.

Zmieniony zostaje skład Parlamentu Europejskiego, a ponadto zwiększa się jego uprawnienia:

- liczba posłów zostaje zwiększona do 732 posłów pochodzących z 27 państw członkowskich UE;
- procedura współdecydowania (obecnie: zwykła procedura ustawodawcza) zostaje rozszerzona na niemal wszystkie dziedziny, w odniesieniu do których Rada podejmuje decyzje większością kwalifikowaną;
- Parlament, podobnie jak państwo członkowskie czy Komisja, może się zwracać do Trybunału Sprawiedliwości UE.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zostaje radykalnie zreformowany:

- Trybunał będzie obradował w różnych składach: w izbach składających się z 3–5 sędziów, w wielkiej izbie (11 sędziów) lub na sesji plenarnej (po jednym sędzi na każde państwo UE);
- rozszerzone zostają kompetencje Sądu Pierwszej Instancji (obecnie: Sąd); obejmują one mianowicie niektóre kategorie odesłań prejudycjalnych. Orzeczenie w trybie prejudycjalnym to orzeczenie wydane przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w odpowiedzi na zadane przez sąd krajowy pytanie dotyczące wykładni lub ważności prawa europejskiego. Jego wydanie przyczynia się więc do jednolitego stosowania prawa UE.;
- Rada, działając jednomyślnie, może ustanawiać sądy pomocnicze zajmujące się w pierwszej instancji wyspecjalizowanymi dziedzinami prawa, na przykład patentami.

Wprowadzone zostają nowe zasady dotyczące wzmocnionej współpracy:

- w tym mechanizmie może uczestniczyć minimum 8 państw UE (wcześniej wymagana była większość);
- w ramach kluczowego „filaru” Wspólnoty Europejskiej państwo UE nie może już zawetować decyzji o ustanowieniu wzmocnionej współpracy. Ponadto, gdy do danego obszaru współpracy stosuje się procedurę współdecydowania, oprócz zatwierdzenia ze strony Komisji (które zawsze jest wymagane) niezbędną jest akceptacja (obecnie: zgoda) Parlamentu;
- możliwość zastosowania procedury wzmocnionej współpracy zostaje rozszerzona na wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa, co nie obejmuje jednak obronności, a w tym zakresie państwa UE mają prawo weta;
- w odniesieniu do współpracy w dziedzinie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych zapewnia się szczególną elastyczność procedury wzmocnionej współpracy: państwa UE nie mają prawa weta; nie jest także wymagane zatwierdzenie procedury przez Komisję bądź Parlament.

Pozostałe zasadnicze zmiany wprowadzone traktatem

Oprócz możliwości nałożenia na państwo UE sankcji za naruszenie przez nie praw podstawowych (wprowadzonej traktatem z Amsterdamu), w art. 7 TUE dodaje się mechanizm prewencyjny.

TUE zostaje zmieniony w celu uwzględnienia osiągnięć w ramach europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony.

Uznana zostaje rola Eurojustu w odniesieniu do rozwoju współpracy sądowej w sprawach karnych.

Bruksela zostaje wyznaczona jako miejsce formalnych posiedzeń Rady Europejskiej.

Treaty of Nice amending the Treaty on European Union (OJ C 80, 10.3.2001, pp. 1–87)

What is the aim of the Treaty?

The treaty prepares the EU for its biggest single enlargement, with 10 new member countries (Czech Republic, Cyprus, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Malta, Poland, Slovakia and Slovenia) to join the EU in May 2004 and 2 more (Bulgaria and Romania) in January 2007.

It amends the Treaty on European Union (TEU) and the Treaty establishing the European Community (TEC). Concretely, the treaty reforms the EU institutions so that they can function efficiently in an enlarged EU of 27 member countries – something that the Amsterdam Treaty was intended to do but had failed.

Signed on 26 February 2001, the treaty entered into force on 1 February 2003. Some of its rules however started to be implemented at a later date.

Key points

Making the EU institutions more legitimate and more efficient in the perspective of the EU's expanded membership

The method for defining the composition of the European Commission is changed:

- the composition of the Commission is progressively changed from 2 commissioners for the larger countries (France, Germany, Italy, Spain and the United Kingdom ⁽¹⁾) and 1 for the other countries, to a maximum number of 27 commissioners, with each member country having the right to designate a commissioner by rotation on a strictly equal basis. The United Kingdom withdraws from the European Union and becomes a third country (non-EU country) as of 1 February 2020;
- the president of the Commission and the commissioners are from now on designated by means of a qualified majority in the Council;
- the president of the Commission receives increased powers over the college of commissioners, namely to distribute or reorganise responsibilities among commissioners and – with approval of the college on simple majority – to dismiss one of the commissioners.

The voting system in the Council of the European Union is redefined:

- the weighting of votes is rebalanced to better reflect the relative populations of the member countries;
- the conditions for obtaining a qualified majority are strengthened, with now 73.9% (instead of 71.3%) of the votes needed, as well as the majority of EU countries representing (if this verification is required by an EU country) at least 62% of the EU population;
- the use of qualified majority voting is extended to new areas.

The composition of the European Parliament is revised and its powers are increased:

- the number of seats is increased to 732 members in the EU of 27 member countries;
- the codecision procedure (today ordinary legislative procedure) is extended to almost all the areas where the Council decides on qualified majority;

- the Parliament can take a matter to the Court of Justice of the EU just like a member country or the Commission.

The Court of Justice of the European Union is radically reformed:

- it will sit in different formations: in chambers of 3 to 5 judges, in grand chamber (11 judges) or in plenary session (1 judge per EU country);
- the competencies of the Court of First Instance (now, the General Court) are extended, namely to some categories of reference for a preliminary ruling. Preliminary ruling: a ruling by the Court of Justice of the European Union in reply to a question from a national court on the interpretation or validity of European law, thereby contributing to the uniform application of EU law;
- the Council acting unanimously can create subsidiary courts to deal at first instance with special areas of law, such as patents.

New rules on enhanced cooperation are introduced:

- it involves only a minimum of 8 EU countries (not a majority like before);
- in the core European Community 'pillar', an EU country no longer has the possibility to veto the launch of enhanced cooperation. Moreover, alongside Commission approval (always necessary), the assent (or today, consent) of the Parliament is now required if the area of cooperation is one where there is codecision;
- the possibility of enhanced cooperation is extended to the common foreign and security policy, to the exclusion of defence and here with a power of veto of the EU countries;
- in cooperation in justice and home affairs, enhanced cooperation is made particularly flexible: there is no veto power of the EU countries and neither the approval of the Commission or of the Parliament is required.

-

Main other changes brought about by the treaty

Alongside the possibility of sanctions against an EU country for violation of fundamental rights by an EU country (introduced by the Amsterdam Treaty) a preventive mechanism is added in Article 7 of the TEU.

The TEU is modified to take into account the developments of the European security and defence policy.

The role of Eurojust for the development of judicial cooperation in criminal matters is recognised.

Brussels is designated as the venue for formal European Council meetings.

Link: <https://pracodawcy.pl/traktat-z-nicei-treaty-of-nice/>

2. Akty wykonawcze i akty delegowane UE / Implementing and delegated acts EU

Akty wykonawcze i akty delegowane

Gdy przepisy UE zostaną przyjęte, ich aktualizacja może być niezbędna, aby uwzględnić zmiany zachodzące w konkretnym sektorze lub zapewnić prawidłowe wykonanie przepisów. W tym celu Parlament i Rada mogą upoważnić Komisję do przyjmowania aktów delegowanych lub wykonawczych.

Akty wykonawcze

Za wykonanie prawa UE odpowiedzialne są przede wszystkim państwa członkowskie. Jednak w dziedzinach, w których wymagane są jednolite warunki wykonania (opodatkowanie,

rolnictwo, rynek wewnętrzny, bezpieczeństwo żywności i zdrowie i itp.), to Komisja (lub w wyjątkowych przypadkach Rada) przyjmuje akt wykonawczy.

W jaki sposób przyjmowane są akty wykonawcze?

Przed przyjęciem aktu wykonawczego Komisja musi zwykle zasięgnąć opinii specjalnego komitetu doradczego, w którym każde państwo członkowskie UE ma swojego przedstawiciela.

Komitety ułatwiają krajom UE nadzorowanie prac Komisji podczas przyjmowania aktu wykonawczego – tę procedurę komitetową określa się w unijnym żargonie mianem komitologii.

W ramach programu Komisji dotyczącego lepszego stanowienia prawa obywatele i inne zainteresowane podmioty mogą przekazywać swoje uwagi na temat projektu aktu wykonawczego. Mogą to zrobić w ciągu 4 tygodni poprzedzających głosowanie komitetu nad przyjęciem lub odrzuceniem projektu danego aktu prawnego. Istnieją od tego pewne wyjątki, na przykład w sytuacji nadzwyczajnej lub kiedy obywatele i zainteresowane strony wyraziły już swoją opinię. Więcej szczegółów można znaleźć w zestawie narzędzi na rzecz lepszych uregulowań prawnych.

Podsumowanie zgromadzonych uwag jest przedstawiane komitetowi, a wynikająca z nich dyskusja zostaje włączona do sprawozdania, które jest publikowane w rejestrze dokumentów procedury komitetowej.

Akty delegowane

Komisja przyjmuje je na podstawie uprawnień przekazanych jej w akcie prawnym UE – w tym przypadku jest to akt ustawodawczy.

Przekazane Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych podlegają ścisłym ograniczeniom:

- akt delegowany nie może zmieniać istotnych elementów prawa
- akt ustawodawczy musi określać cele, treść, zakres oraz czas obowiązywania przekazanych uprawnień
- Parlament i Rada mogą odwołać przekazane uprawnienia lub wyrazić sprzeciw względem aktu delegowanego.

W jaki sposób przyjmowane są akty delegowane?

Komisja przygotowuje i przyjmuje akty delegowane po zasięgnięciu opinii grup eksperckich, które składają się z przedstawicieli wszystkich państw UE i które spotykają się regularnie lub sporadycznie.

W ramach programu Komisji dotyczącego lepszego stanowienia prawa obywatele i inne zainteresowane podmioty mogą przekazywać swoje uwagi na temat projektu aktu delegowanego w ciągu 4 tygodni. Istnieją od tego pewne wyjątki, na przykład w sytuacji nadzwyczajnej lub kiedy obywatele i zainteresowane strony wyraziły już swoją opinię. Więcej szczegółów można znaleźć w zestawie narzędzi na rzecz lepszych uregulowań prawnych.

Po przyjęciu przez Komisję aktu prawnego Parlament i Rada mają zazwyczaj 2 miesiące na sformułowanie zastrzeżeń. Jeżeli tego nie zrobią, akt delegowany wejdzie w życie.

Przyjęte akty prawne zawierają uzasadnienie podsumowujące nadesłane uwagi i sposób ich wykorzystania.

Nowy międzyinstytucjonalny rejestr aktów delegowanych działa od grudnia 2017 r. Pozwala on śledzić wszystkie etapy procesu przyjmowania aktów delegowanych. Użytkownicy mogą się zarejestrować i zamówić powiadomienia o aktach, które ich interesują. Rejestr jest dostępny we wszystkich językach urzędowych UE.

Implementing and delegated acts

Once an EU law is passed, it can be necessary to update it to reflect developments in a particular sector or to ensure that it is implemented properly. Parliament and Council can authorise the Commission to adopt delegated or implementing acts.

Implementing acts

Primary responsibility for implementing EU law lies with EU countries. However, in areas where uniform conditions for implementation are needed (taxation, agriculture, the internal market, health and food safety, etc.), the Commission (or exceptionally the Council) adopts an implementing act.

How are implementing acts adopted?

Before the Commission can adopt an implementing act, it must usually consult a committee in which every EU country is represented.

The committee enables EU countries to oversee the Commission's work as it adopts an implementing act – a procedure referred to in EU jargon as 'comitology'.

As part of the Commission's better regulation agenda, citizens and other stakeholders can provide feedback on the draft text of an implementing act for four weeks before the relevant committee votes to accept or reject it. There are some exceptions, for example, in case of emergency or when citizens and stakeholders have already contributed. More details in the better regulation toolbox.

An overview of the feedback gathered is presented to the committee, and the resulting discussion is included in the summary record, which is published in the comitology register.

Delegated acts

The Commission adopts them on the basis of a delegation granted in the text of an EU law, in this case a legislative act.

The Commission's power to adopt delegated acts is subject to strict limits:

- the delegated act cannot change the essential elements of the law
- the legislative act must define the objectives, content, scope and duration of the delegation of power
- Parliament and Council may revoke the delegation or express objections to the delegated act

How are delegated acts adopted?

The Commission prepares and adopts delegated acts after consulting expert groups, composed of representatives from each EU country, which meet on a regular or occasional basis.

As part of the Commission's better regulation agenda, citizens and other stakeholders can provide feedback on the draft text of a delegated act during a four-week period. There are some exceptions, for example, in case of emergency or when citizens and stakeholders have already contributed. More details in the better regulation toolbox.

Once the Commission has adopted the act, Parliament and Council generally have two months to formulate any objections. If they do not, the delegated act enters into force.

Adopted acts contain an 'explanatory memorandum' summarising the feedback received and how it was used.

A new Interinstitutional Register of Delegated Acts was launched in December 2017. It provides a complete view of the lifecycle of delegated acts and allows users to subscribe in order to receive notifications about the files of their interest. The Register is available in all the EU languages.

Link: <https://pracodawcy.pl/akty-wykonawcze-i-akty-delegowane-ue-implementing-and-delegated-acts-eu/>

3. "Blockchain – technologia, która zmienia zasady gry", realizowany w ramach Akademii Przemysłu 4.0.

Zakończyliśmy kolejny webinar pt. „Blockchain – technologia, która zmienia zasady gry”, realizowany w ramach Akademii Przemysłu 4.0. Wydarzenie było okazją do przybliżenia uczestnikom potencjału technologii blockchain oraz jej praktycznych zastosowań w nowoczesnej gospodarce i przemyśle.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za aktywny udział oraz zaangażowanie w trakcie spotkania. Wspólna wymiana doświadczeń i perspektyw stanowi istotny element budowania kompetencji w obszarze transformacji cyfrowej.

Już teraz zapraszamy do udziału w kolejnych wydarzeniach organizowanych w ramach Akademii Przemysłu 4.0. To cykl inicjatyw skierowanych do osób i instytucji zainteresowanych rozwojem kompetencji w obszarze nowoczesnych technologii i innowacyjnych rozwiązań dla przemysłu. Zachęcamy do śledzenia naszych aktualności, aby na bieżąco otrzymywać informacje o nadchodzących szkoleniach i webinarach.

Działanie realizowane jest w ramach projektu „Wsparcie instytucji dialogu społecznego poprzez wzmocnienie potencjału Związku Pracodawców Polska Miedź i jego członków” (nr FEDS.07.04-IP.02-0010/24), wdrażanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027 i współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Link: <https://pracodawcy.pl/blockchain-2/>

4. Rewolucja AI i AR w przemyśle i procesach biznesowych, optymalizacja, efektywność i innowacja - Seminarium

12 marca 2026 r. odbyło się seminarium warsztatowe „Rewolucja AI i AR (Augmented Reality) w przemyśle i procesach biznesowych: optymalizacja, efektywność i innowacja”. Podczas spotkania uczestnicy mieli okazję zapoznać się z praktycznymi zastosowaniami sztucznej inteligencji i rozszerzonej rzeczywistości w przemyśle oraz procesach biznesowych.

Ekspertki z firmy NeuroSYS przedstawiły m.in.:

- podstawy wykorzystania AI i AR w kontekście przemysłu 4.0,
- przykłady wdrożeń opartych na analizie danych i systemach wizyjnych,
- rozwiązania wspierające automatyzację procesów oraz pracowników produkcyjnych i technicznych,
- możliwości wykorzystania AR w szkoleniach, serwisie i wsparciu technicznym.
- W programie znalazły się również case studies z międzynarodowych projektów!

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za aktywny udział, inspirujące dyskusje i wymianę doświadczeń.

Link: <https://pracodawcy.pl/rewolucja-ai-i-ar-w-przemysle-i-procesach-biznesowych-optymalizacja-efektywnosc-i-innowacja-seminarium/>

5. Seminarium - Dual-Use

24 marca 2026 r. w Lubinie odbyło się seminarium poświęcone technologiom Dual-Use oraz możliwościom ich rozwoju w kontekście zmieniającego się rynku pracy i Funduszy Europejskich 2021–2027.

Spotkanie otworzyli Jarosław Dudkowiak, Marcin Kowalski – Prezes Human Partner oraz Rafał Szkop, wprowadzając uczestników w tematykę innowacji i znaczenia współpracy międzysektorowej.

dr Jarosław Osiadacz przybliżył ideę technologii dual-use, pokazując ich zastosowanie w obszarach takich jak AI, robotyka czy cyberbezpieczeństwo oraz rolę tych rozwiązań w gospodarce i systemie innowacji w Polsce. dr Jarosław Osiadacz omówił kluczowe aspekty prawne działalności w sektorze dual-use, od regulacji krajowych i unijnych po obowiązki przedsiębiorców związane z eksportem i compliance.

W kolejnym bloku Marcin Kowalski przedstawił uczestnikom dostępne źródła finansowania – zarówno międzynarodowe, jak i krajowe, w tym Fundusze Europejskie oraz programy wspierające rozwój sektora.

Adam Zysk skupił się na praktycznym przygotowaniu firm do współpracy międzysektorowej – budowie zespołów B+R+I, bezpieczeństwie informacji oraz skutecznym rozwijaniu projektów dual-use.

To było spotkanie pełne konkretów, inspiracji i wiedzy dla firm, które chcą rozwijać innowacje i skutecznie sięgać po dostępne wsparcie.

Działanie realizowane jest w ramach projektu „Wsparcie instytucji dialogu społecznego poprzez wzmocnienie potencjału Związku Pracodawców Polska Miedź i jego członków”; nr FEDS.07.04-IP.02-0010/24, realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027; współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Link: <https://pracodawcy.pl/seminarium-dual-use/>

6. Stoisko PAIH na eMerge Americas 2026 - rekrutacja (22-24.04.2026)

Polska Agencja Inwestycji i Handlu zaprasza polskie firmy technologiczne do udziału w eMerge Americas 2026.

Wydarzenie odbędzie się w dniach 22-24 kwietnia 2026 r. w Miami, FL, USA.

eMerge Americas jest jednym z największych wydarzeń typu *tech & innovation* na wschodnim wybrzeżu USA, gromadzącym ponad 20 000 uczestników z 60 krajów, w tym inwestorów, ekspertów, decydentów publicznych, korporacje oraz startupy. To znacząca platforma promocji nowoczesnych technologii oraz budowania relacji biznesowych na rynku Stanów Zjednoczonych. *eMerge Americas* koncentruje się wokół obszarów innowacji i technologii, w szczególności: AI i deep tech, zdrowie, bezpieczeństwo, FinTech.

Udział w *eMerge Americas 2026* daje szansę promocji autorskich technologii, nawiązania międzynarodowych kontaktów biznesowych oraz wymiany doświadczeń z liderami branży technologicznej. Firmy znajdujące się w fazie dynamicznego rozwoju mogą także ubiegać się o udział w programie *eMerge Startup Accelerator + Showcase*, umożliwiającym prezentację innowacyjnych rozwiązań przed inwestorami i funduszami venture capital.

Polska Agencja Inwestycji i Handlu zaprasza polskie firmy technologiczne, zainteresowane rozwojem działalności na rynku amerykańskim, do rekrutacji na stoisko PAIH organizowane na eMerge Americas 2026.

Obecność na stoisku PAIH zapewnia możliwość:

- darmowego udziału w wydarzeniu,

- zaprezentowania autorskich produktów i usług,
- wykorzystania wspólnej przestrzeni stoiska do spotkań z kontrahentami,
- skorzystania z merytorycznego wsparcia ekspertów Zagranicznego Biura Handlowego PAIH w Nowym Jorku.

Wszelkie koszty logistyczne, tj. koszty transportu, zakwaterowania, wyżywienia oraz ew. transportu materiałów promocyjnych, pokrywa przedsiębiorca.

Udział w wydarzeniu daje możliwość zaprezentowania własnych technologii, nawiązania kontaktów z partnerami biznesowymi i inwestorami oraz poznania aktualnych trendów w globalnym ekosystemie innowacji.

Link: <https://pracodawcy.pl/stoisko-paih-na-emerge-americas-2026-rekrutacja-na-stoisko-paih-22-24-04-2026/>

7. Poland's Bridge to Space 8 kwietnia 2026 r. we Wrocławiu

Województwo Dolnośląskie – Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego zaprasza do udziału w minikonferencji: Poland's Bridge to Space – rozwój sektora kosmicznego w Polsce i Europie, która odbędzie się 8 kwietnia 2026 r. we Wrocławiu, w Concordia Design.

Gościem specjalnym wydarzenia będzie Jean-Luc Trullermans – Dyrektor Europejskiego Centrum Bezpieczeństwa Kosmicznego i Edukacji (European Space Security and Education Centre – ESEC) Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA).

Jego obecność we Wrocławiu to wyjątkowa okazja, by z pierwszej ręki poznać perspektywę ESA na rozwój sektora kosmicznego w Europie, jego strategiczne kierunki oraz znaczenie współpracy z biznesem, nauką i ekosystemem innowacji. Będzie to także unikalna szansa na udział w fireside chat, połączonym z sesją Q&A, podczas której uczestnicy będą mogli usłyszeć więcej o planach ESA oraz zadać pytania bezpośrednio przedstawicielowi tej instytucji.

Poland's Bridge to Space jest wydarzeniem towarzyszącym konferencji East x West Forum (<https://exwforum.com/>) organizowanej przez Fundację BRIDGE w dniu 9 kwietnia 2026, gdzie Jean-Luc Trullermans będzie jednym z prelegentów.

Spotkanie dedykowane jest przedstawicielom biznesu, startupów, środowiska innowacji, uczelni oraz instytucji zainteresowanych rozwojem branży kosmicznej w Polsce.

Udział jest bezpłatny, obowiązuje jednak wcześniejsza rejestracja.

Język wydarzenia: angielski; Ilość uczestników: 80 – 100 osób.

Program wydarzenia:

- 12:30–13:30 – lunch networkingowy
- 13:30–13:45 – otwarcie wydarzenia: Fundacja BRIDGE, Miasto Wrocław, Województwo Dolnośląskie
- 13:45–14:00 – keynote speech: Jean-Luc Trullermans, Dyrektor European Space Security and Education Centre (ESEC), ESA
- 14:00–14:30 – fireside chat z sesją Q&A, Maciej Myśliwiec + Jean-Luc Trullermans
- 14:30–15:15 – Showcase polskich firm sektora kosmicznego (3-4 firmy)
- 15:15–16:00 – panel dyskusyjny “The rise of the Polish space industry – capabilities, challenges and opportunities” Moderacja: Justyna Redelkiewicz
- 16:00–17:00 – networking

Organizatorem wydarzenia jest Fundacja BRIDGE we współpracy z Miastem Wrocław, Województwem Dolnośląskim oraz Concordia Design.

Link: <https://pracodawcy.pl/polands-bridge-to-space-8-kwietnia-2026-r-we-wroclawiu/>

8. Centrum Kompetencji AI PFR: Akademia PFR x Bielik. Od pomysłu do wdrożenia

Wiele organizacji dostrzega dziś potencjał sztucznej inteligencji jako istotnego elementu rozwoju biznesu. Kluczowym wyzwaniem pozostaje jednak świadomy wybór rozwiązań AI, które realnie wspierają cele strategiczne organizacji, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa danych, zgodności regulacyjnej oraz możliwości skalowania w długim horyzoncie.

Jak przejść od pomysłu na wykorzystanie AI do realnego wdrożenia w organizacji? Jak robić to bezpiecznie i świadomie, a jednocześnie wspierać polskie rozwiązania AI? W jaki sposób przekuć technologię w realną wartość biznesową, a nie jedynie w pilotażowe eksperymenty?

Kluczowe znaczenie ma podejście oparte na jasno zdefiniowanych celach biznesowych, sprawdzonych przypadkach użycia oraz wdrażaniu AI w sposób odpowiedzialny, mierzalny i dostosowany do rzeczywistych potrzeb organizacji. Właśnie na takich założeniach opierają się inicjatywy rozwijane przez Polski Fundusz Rozwoju, które wspierają firmy w praktycznym wykorzystaniu sztucznej inteligencji – w szczególności rozwiązań opartych na polskich modelach językowych.

W odpowiedzi na te potrzeby PFR, we współpracy z Bielikiem oraz firmą Deviniti, uruchamia program: Akademia PFR x Bielik – Od pomysłu do wdrożenia.

Akademia PFR x Bielik. Od pomysłu do wdrożenia

Program wdrażania AI w organizacjach, oparty na polskim modelu językowym LLM. To inicjatywa skierowana do kadry zarządzającej, odpowiedzialnej za decyzje operacyjne oraz długofalowy wpływ AI na organizację. Program nie jest szkoleniem technologicznym – to ustrukturyzowany proces decyzyjny, który prowadzi firmy od zrozumienia potencjału AI do realizacji konkretnego, biznesowo uzasadnionego use case'u.

Program pomaga firmom wdrażać AI w sposób odpowiedzialny, mierzalny i dopasowany do realnych potrzeb organizacji – w oparciu o polski model językowy Bielik. Program koncentruje się na:

- jasno zdefiniowanych celach biznesowych,
- sprawdzonych przypadkach użycia AI,
- bezpiecznym i świadomym wdrażaniu technologii organizacji,
- wspieraniu polskiego ekosystemu AI.

Program skierowany jest do dużych organizacji oraz sektora MŚP zatrudniających powyżej 50 pracowników, a jednocześnie dopasowywany do poziomu dojrzałości technologicznej organizacji – od pierwszych kroków po bardziej zaawansowane wdrożenia.

Elastyczny program dopasowany do potrzeb i dojrzałości technologicznej organizacji

Akademia została zaprojektowana jako modułowy proces, możliwy do realizacji etapami lub jako całość – w zależności od potrzeb i gotowości organizacji.

Ścieżka 1. Diagnostyka i projektowanie

Dla firm, które chcą: zidentyfikować kluczowe use case'y AI, ocenić ich wpływ na biznes, przygotować organizację do świadomego wdrożenia AI.

Efektem ścieżki jest konkretna koncepcja rozwiązania AI, obejmująca analizę kosztów, ryzyk, wymagań organizacyjnych oraz zwrotu z inwestycji (ROI).

Ścieżka 2. Wdrożenie Proof of Concept (PoC)

Dla organizacji gotowych na praktyczną weryfikację wartości biznesowej AI. PoC realizowany jest w modelu czterech sprintów i obejmuje m.in.: budowę kluczowych funkcjonalności, testy na rzeczywistych danych, ocenę efektów wdrożenia.

Przykładowe scenariusze PoC: Asystent E-mail AI, Wewnętrzny Knowledge Bot AI, Doradca Prawny AI.

Dlaczego Bielik?

To polski model językowy typu LLM, tworzony z myślą o zastosowaniach biznesowych i instytucjonalnych. Umożliwia zaawansowane przetwarzanie języka polskiego, w tym pracę z dokumentami, umowami, korespondencją oraz wiedzą organizacyjną. Model rozwijany jest z uwzględnieniem lokalnych realiów prawnych i regulacyjnych, co pozwala organizacjom budować rozwiązania AI w sposób bezpieczny oraz wdrażać AI w środowiskach on-premise, zapewniających suwerenność danych.

Twoja firma jest zainteresowana udziałem? Wspólnie zaplanujemy wdrożenie AI!

PFR przedstawi szczegóły programu oraz odpowie na wszystkie pytania podczas indywidualnego spotkania. Przed podjęciem decyzji o zakupie programu możesz skorzystać z bezpłatnych konsultacji poprzez formularz zgłoszeniowy.

Więcej o praktyce wdrożeń i współpracy z Bielikiem

PFR poleca także lekturę materiału w formie rozmowy przygotowanego wspólnie z Deviniti – firmy wspierającej wdrożenia Bielika w organizacjach. „Start z polskim AI – od pomysłu do wdrożenia” pokazuje praktyczne aspekty pracy z modelem Bielik, przykłady zastosowań i doświadczenia z implementacji AI w biznesie.

Link: <https://pracodawcy.pl/centrum-kompetencji-ai-pfr-akademia-pfr-x-bielik-od-pomyslu-do-wdrozenia/>

9. Jak AI zmienia rynek pracy? Mimo obaw młodych, prognozy są optymistyczne – PARP

Sztuczna inteligencja rewolucjonizuje świat pracy – od energetyki, przez medycynę, po administrację. Choć pokolenie Z obawia się utraty miejsc pracy, globalne dane i raporty PARP pokazują, że AI tworzy nowe zawody i zwiększa popyt na kompetencje cyfrowe. Przyszłość należy do tych, którzy nauczą się współpracować z inteligentnymi systemami i stale podnosić swoje kwalifikacje.

Sztuczna inteligencja napędza wzrost badań i innowacji na świecie, a jednocześnie istnieje duża luka kompetencyjna w zakresie biegłości cyfrowej. Z narzędzi AI najczęściej korzystają młodzi ludzie, ale to właśnie pokolenie Z najbardziej obawia się wpływu sztucznej inteligencji na rynek pracy. Redukcja etatów związana z zastępowaniem człowieka przez technologię zapoczątkowała popytem na nowe specjalizacje. Witajcie na rynku nowej ery, ery paradoksów.

Korzystają, ale się boją. Pokolenie Z vs. AI na rynku pracy

52 proc. osób z generacji Z (w wieku 18-24 lata) obawia się negatywnego wpływu sztucznej inteligencji na rynek pracy – wynika z raportu „Workmonitor 2026. The great workforce adaptation” firmy Randstad. Równocześnie to właśnie młodzi najszybciej adaptują nowe kompetencje technologiczne i cyfrowe.

Niepokój najmłodszego pokolenia pracowników może wynikać z kilku czynników. Prędkość zmian, cięcia wśród stanowisk juniorskich i tradycyjny system edukacji to tylko niektóre z nich.

Istotnie, dynamiczny rynek pracy generuje wyzwania, którym jego reprezentanci muszą sprostać. Remedium na niespokojne nastroje społeczne mogą być najnowsze kierunki rozwoju i dane rynkowe.

Jak AI zmienia reguły gry w światowej gospodarce

Nad czym obecnie pracują specjaliści w obszarze AI i jakie strategie rozwojowe wdrażają światowe gospodarki? Jak te działania przekładają się (lub dopiero przełożą) na ekonomię, edukację, naukę czy rynek pracy? Odpowiedzi na te pytania znajdziemy w „Monitoringu trendów w innowacyjności” – raporcie Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP), z którego wyodrębnimy przegląd bieżących zjawisk związanych ze sztuczną inteligencją.

Australia

Sztuczna inteligencja stała się kluczowym filarem australijskiej gospodarki – deklaruje Narodowe Centrum Sztucznej Inteligencji i Australijskiej Narodowej Agencji Naukowej. Od 2015 roku zatrudnienie w tym sektorze wzrosło ponad trzykrotnie, a AI znajduje szerokie zastosowanie m.in. w energetyce, ochronie zdrowia i przemyśle wydobywczym. Kraj odnotowuje również dynamiczny rozwój badań naukowych oraz rosnące zapotrzebowanie na specjalistów od analizy danych i diagnostyki medycznej.

Chiny

Uwolnienie potencjału rynku krajowego jest obecnym priorytetem Chin. Aby zrealizować ten cel, Państwo Środka podejmuje m.in. działania z obszaru high-tech: inwestycje w półprzewodniki, sztuczną inteligencję (inicjatywa „AI+”), robotykę humanoidalną oraz biotechnologię. AI została wyodrębniona jako jeden z kluczowych kierunków pięcioletniej strategii rozwoju kraju. Plan zakłada generowanie popytu na chipy AI i wsparcie projektowania nowych, bardziej wydajnych układów.

Finlandia

Finlandia buduje swoją przewagę dzięki potężnej infrastrukturze, wykorzystując m.in. superkomputer LUMI do zaawansowanych badań medycznych i rozwoju modeli językowych. Kraj stawia na silną współpracę sektora akademickiego z biznesem oraz rekordowe w skali UE nakłady na badania i rozwój. Fińska strategia opiera się na systemowym wdrażaniu AI w edukacji i nauce, co umacnia jej pozycję jako jednego z najbardziej innowacyjnych państw Europy.

Francja

Francja traktuje sztuczną inteligencję jako technologię kluczową dla budowania suwerenności gospodarczej kraju. Ambitna strategia zakłada stworzenie do 2030 roku 100 nowych jednorożców oraz generowanie około 500 startupów typu deep tech rocznie.

Holandia

Holandia realizuje kurs na „AI Fair Tech” i uruchamia największą w historii kraju inwestycję w publiczny ośrodek badań i innowacji cyfrowych – AI Factory, która skupia się na superkomputerze przeznaczonym do szkolenia modeli oraz opracowywania aplikacji sztucznej inteligencji. Infrastruktura ta ma umożliwić zrównoważony rozwój poprzez odpowiedzialne wykorzystanie AI.

Islandia

Islandia powołuje krajowe centrum rozwoju sztucznej inteligencji o wartości prawie 41 mln zł. Kluczowym elementem projektu jest trzyletnie partnerstwo z fińską platformą LUMI AI Factory, które umożliwi islandzkim firmom i instytucjom bezpłatne testowanie rozwiązań AI oraz dostęp do ogromnej mocy obliczeniowej. Inicjatywa skupia sześć krajowych podmiotów, w tym wiodące uniwersytety, a jej priorytetem jest wsparcie sektora MŚP oraz rozwój technologii AI.

Izrael

Izrael uruchomił pierwszy w kraju edukacyjny sandbox AI, którego celem jest umożliwienie bezpiecznego testowania rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji w szkołach publicznych. Projekt stanowi element Narodowego Programu Sztucznej Inteligencji i ma przygotować system edukacji do szeroko zakrojonej transformacji cyfrowej.

Kanada

Rząd Kanady powołał Zespół ds. Strategii Sztucznej Inteligencji i rozpoczął szerokie konsultacje mające na celu wypracowanie krajowego podejścia do AI w obszarach takich, jak badania naukowe, infrastruktura cyfrowa, rozwój umiejętności, budowanie zaufania publicznego oraz komercjalizacja ich wyników i wdrażanie rozwiązań w różnych branżach.

Korea Południowa

Koreański rząd ogłosił partnerstwo z firmą NVIDIA oraz wiodącymi krajowymi przedsiębiorstwami z sektora AI. Celem inicjatywy jest uzyskanie pozycji jednej z trzech światowych potęg w dziedzinie sztucznej inteligencji. Kluczowym elementem tej strategii jest utworzenie Krajowego Centrum Obliczeniowego Sztucznej Inteligencji, które otrzyma 50 tysięcy jednostek GPU, aby zapewnić sektorowi publicznemu stabilny dostęp do mocy obliczeniowej.

Niemcy

Federalne Ministerstwo Gospodarki i Energii powołało ekspercką komisję, której zadaniem jest opracowanie praktycznych wskazówek dotyczących kluczowych zagadnień na styku konkurencji gospodarczej i rozwoju sztucznej inteligencji. Efektem działań zespołu ma być wypracowanie rekomendacji dotyczących budowy europejskiej infrastruktury AI.

Nowa Zelandia

Rząd Nowej Zelandii opublikował pierwszą krajową strategię dotyczącą sztucznej inteligencji wraz z wskazówkami dla firm, które chcą bezpiecznie inwestować w tę technologię. Działanie ma wspierać krajowy cel, jakim jest promowanie inteligentnego wykorzystania zaawansowanych technologii w celu przyspieszenia wzrostu gospodarczego i poprawy jakości życia obywateli.

Dodatkowo, Nowa Zelandia tworzy zintegrowaną platformę eResearch, łączącą krajową sieć światłowodową z zaawansowaną mocą obliczeniową w celu rozwoju kompetencji w obszarze sztucznej inteligencji. Infrastruktura ta zapewnia naukowcom i firmom wspólny dostęp do superkomputerów oraz specjalistycznych szkoleń, co eliminuje bariery technologiczne w prowadzeniu przełomowych badań.

Portugalia

Portugalia przekształca się w kluczowy europejski hub AI. Microsoft i StartCampus lokują ponad 18 mld USD w nowoczesną infrastrukturę centrów danych w miejscowości Sines. Projekt zakłada powstanie największej w Unii Europejskiej instalacji zaawansowanych chipów, która ma dostarczać moc obliczeniową dla całego kontynentu. Strategię uzupełnia budowa potężnej sieci łączności międzykontynentalnej, w tym transatlantyckich kabli światłowodowych EllaLink oraz Google Cloud, pozycjonujących kraj jako centralny węzeł cyfrowy między Europą a Ameryką.

Stany Zjednoczone

Pierwsze miejsce w globalnym rankingu miast z najlepszymi ekosystemami startupów zajmuje San Francisco. Dolina Krzemowa, jako główny ośrodek innowacji USA, cechuje się gęstą siecią startupów, inwestorów oraz globalnych firm technologicznych, a jej przewaga dodatkowo wzrasta za sprawą rozwoju sztucznej inteligencji, ponieważ to tutaj swoje siedziby i kluczowe centra mają tacy liderzy branży, jak OpenAI, DeepMind i Anthropic.

Szwecja

W Szwecji powstaje ESA Phi-Lab Sweden – nowa inicjatywa skoncentrowana na wykorzystaniu sztucznej inteligencji i technologii Edge Learning w sektorze kosmicznym. Projekt, realizowany przez agencję Vinnova we współpracy m.in. z Europejską Agencją Kosmiczną, ma umożliwić testowanie oraz rozwój innowacyjnych rozwiązań, np. przygotowanie na kłeski żywiołowe poprzez szybsze i bardziej autonomiczne przetwarzanie informacji satelitarnych.

Tajwan

Powstało Tajwańskie Rządowe Biuro ds. Talentów w Dziedzinie Sztucznej Inteligencji, którego celem jest upowszechnianie sztucznej inteligencji w administracji publicznej oraz wspieranie rozwoju kompetencji potrzebnych do jej świadomego wykorzystywania. Dzięki inicjatywie instytucje rządowe mogą realizować szkolenia i budować spójny system rozwoju kadr, dostosowany do nowych potrzeb na rynku pracy.

Wielka Brytania

Nowy superkomputer Mary Coombs, zaprojektowany z myślą o wspieraniu brytyjskiego przemysłu w wykorzystaniu sztucznej inteligencji i zaawansowanych obliczeń, oferuje dziesięciokrotnie większą moc obliczeniową niż jego poprzednik. Dzięki zdolności wykonywania 24,41 kwadrylionu operacji zmiennoprzecinkowych na sekundę, zaawansowane urządzenie przyspiesza rozwój w takich obszarach jak medycyna, prognozowanie klimatu czy rozwój czystej energii.

Ponadto, Rząd Wielkiej Brytanii ogłosił pakiet reform i inwestycji, których celem jest wykorzystanie sztucznej inteligencji w strategii wzrostu gospodarczego. W ramach programu planowane jest powstanie tysięcy nowych miejsc pracy oraz napływ miliardów funtów inwestycji w sektor AI w całym kraju.

Włochy

Rząd Włoch w ramach Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju uruchomi Centrum AI na rzecz Zrównoważonego Rozwoju w Afryce. Jego celem jest wspieranie lokalnych ekosystemów sztucznej inteligencji, promowanie innowacji w obszarze zrównoważonego rozwoju oraz współpraca z istniejącymi inicjatywami.

Zjednoczone Emiraty Arabskie

Biuro ds. Cyfrowej Inteligencji, Gospodarki Cyfrowej i Aplikacji do Pracy Zdalnej Zjednoczonych Emiratów Arabskich, we współpracy z firmą Google, uruchomiło inicjatywę „AI for All”. Jej celem jest rozwijanie potencjału mieszkańców ZEA oraz wyposażenie ich w umiejętności technologiczne poprzez kompleksowe programy szkoleniowe z zakresu podstaw sztucznej inteligencji, przeznaczone dla osób w każdym wieku i o różnym doświadczeniu zawodowym.

Jak obecne trendy w obszarze sztucznej inteligencji wpływają na rynek pracy?

Okres traktowania AI jako ciekawostki technologicznej jest już za nami. Sztuczna inteligencja staje się fundamentem codziennej pracy i nowym standardem kompetencyjnym.

Era „AI Everywhere” (tłum.: „Sztuczna inteligencja wszędzie”) już tu jest. Przykłady chociażby z Australii czy Tajwanu pokazują, że AI przenika niemal każdą branżę, a pracownik nie musi być programistą by z niej korzystać. Od energetyki, przez ochronę zdrowia, po administrację publiczną – nowe technologie stają się narzędziem wspierającym pracę w niemal każdym zawodzie.

Super komputery to super możliwości. Dzięki inwestycjom w potężną infrastrukturę w Finlandii, Nowej Zelandii czy Wielkiej Brytanii specjaliści zyskują dostęp do niespotykanej dotychczas mocy obliczeniowej. Wykorzystanie najnowocześniejszych maszyn w codziennej pracy usprawnia sposób prowadzenia badań, diagnozowania chorób czy projektowania systemów energetycznych.

Coraz bardziej powszechna staje się praca w modelu „Human-AI Teaming” (tłum.: „Współpraca Człowiek-Sztuczna Inteligencja”), w którym pracownik tworzy swego rodzaju zespół z SI, aby osiągać swoje cele zawodowe. Rozwój robotyki humanoidalnej (Chiny) czy modeli językowych (Finlandia) sugerują, że przyszły pracownik będzie zarządzał autonomicznymi systemami oraz z nimi bezpośrednio współpracował.

Rozwój i przewaga dzięki kompetencjom

Poza edukacją formalną, warto szukać rozwiązań, które są bardziej elastyczne oraz odpowiadają na indywidualne potrzeby i aktualne trendy na rynku pracy. Przykładowo,

platforma szkoleniowa [Akademia PARP](#) oferuje szereg bezpłatnych kursów online, dedykowanych przedsiębiorcom, pracownikom i osobom zainteresowanym założeniem własnej działalności gospodarczej.

W temacie kompetencji cyfrowych dostępne są obecnie m.in. następujące kursy:

- [MŚP 4.0 – wyzwania transformacji cyfrowej](#)
- [AI w biznesie – kurs I stopnia](#)
- [Automatyzacja i robotyzacja w firmie](#)

W obliczu wyzwań związanych z lukami kompetencyjnymi na rynku pracy, PARP uruchomi w tym roku nabór do pilotażowego działania: Indywidualne Konta Rozwojowe (IKR). Profil będzie działać jak skarbonka, w której gromadzone są środki przeznaczone na kursy lub inne formy podnoszenia kompetencji i kwalifikacji. Pilotaż odbędzie się na terenie jedenastu województw, w których znajdują się powiaty depopulacyjne o wysokim poziomie bezrobocia.

Dodatkowo, warto sprawdzić platformę [PARP4digital](#), która stanowi źródło praktycznej wiedzy na temat cyfryzacji biznesu i wdrażania rozwiązań technologicznych w przedsiębiorstwach. Sztuczna inteligencja to także popularny temat poruszany w [PARP.talks](#) – podcaście, w którym w przystępnej formule eksperci i praktycy komentują najważniejsze zmiany rynkowe.

Nowe możliwości na nowe czasy

AI, jako silnik transformacji cyfrowej, to dziś ważny element architektury współczesnego biznesu i często decydujący czynnik w procesie rozwoju firmy. Równolegle rewolucja technologiczna intensywnie przeformatowuje rynek.

Debiutują nowe miejsca pracy i dotąd nieznane ścieżki kariery. Tylko w latach 2023-2025 na świecie powstało 1,3 mln nowych miejsc pracy związanych z AI – czytamy w [raporcie PARP „Rynek pracy, edukacja, kompetencje”](#) o badaniu „Labor Market Report. Building a Future of Work That Works” od LinkedIn Economic Graph Research Institute.

Z podejmowanych przez światowe gospodarki aktywności można dostrzec rosnący popyt na analityków i annotatorów danych, ekspertów od diagnostyki medycznej AI (Australia) i deep tech (Francja) oraz projektantów chipów (Korea, Chiny). Ww. badanie LinkedIn wskazuje, że w rok w Stanach Zjednoczonych liczba miejsc pracy wymagających znajomości AI wzrosła o 70 proc.

Dynamika rozwoju jest na tyle duża, że następuje demokratyzacja dostępu do technologii. Formułuje się coraz więcej inicjatyw, w ramach których możliwe jest bezpłatne testowanie rozwiązań AI (np. Islandia) oraz dostęp do superkomputerów i specjalistycznych szkoleń (np. Nowa Zelandia). Dzięki usuwaniu barier technologicznych i finansowych młodzi naukowcy i przedsiębiorcy mogą rozwijać swoje projekty i konkurować z globalnymi gigantami.

Akceleracja przedsiębiorczości z naciskiem na rozwiązania AI widoczna jest szczególnie w prężnych ekosystemach startupowych. Inspiracją dla młodej generacji może być nowa strategia startupowa Francji i oczywiście Zatoka San Francisco, niezmiennie dominująca w kreowaniu idealnych warunków dla młodych innowatorów.

Nie musimy jednak przepływać Atlantyku, żeby skutecznie rozwijać swoje firmy i technologiczne innowacje. Polscy pionierzy mają do dyspozycji szereg instrumentów wspierających, które zostały zaprojektowane z myślą o inicjatywach związanych z cyfryzacją.

Jednym z planowanych w 2026 roku naborów w PARP jest „Inno_Lab Pilotaż AI”. Celem konkursu będzie wsparcie przedsiębiorców w efektywnym wdrażaniu rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji oraz wzmocnienie konkurencyjności polskiej gospodarki.

Pojawi się również nowy instrument finansowy – fundusz pożyczkowy na cyfrową i zieloną transformację przedsiębiorstw, realizowany będzie przez PARP w ramach programu Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) 2021-2027. W przypadku zainteresowania pierwszym obszarem, firmy będą mogły uzyskać do 15 mln złotych środków m.in. na inwestycje na rzecz Przemysłu 4.0 oraz cyfryzacji procesów.

W szerokiej ofercie Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego (FERS), która skupia się na działaniach na rzecz rozwoju kompetencji, istotnym modułem są – nie może być inaczej – umiejętności cyfrowe. Kontynuacja działań szkoleniowych i doradczych pt. „Kompetencje z automatyzacji dla transformacji cyfrowej” nastąpi do 18 grudnia 2026 r.

Zmiany, choć naturalnie wiążą się z niepewnością i generują trudności, przynoszą również nowe szanse i możliwości. Transformacja cyfrowa jest najlepszym tego dowodem.

Młode pokolenie może spojrzeć na obecne trendy w obszarze sztucznej inteligencji jak na zawodowy drogowskaz, który sygnalizuje konieczność łączenia wiedzy dziedzinowej (np. medycyna, ekologia, administracja) z biegłością cyfrową. Głównym wyzwaniem nie będzie więc „zastępowanie ludzi przez AI”, lecz umiejętność adaptacji do pracy w środowisku, w którym sztuczna inteligencja jest wszechobecnym, dynamicznie zmieniającym się partnerem.

Link: <https://pracodawcy.pl/jak-ai-zmienia-rynek-pracy-mimo-obaw-mlodych-prognozy-sa-optimistyczne-parp/>

Źródło: EUR-Lex; Komisja Europejska, ID Check Łukasz Kotoński; NeuroSYS; Human Partner; Stowarzyszenie „Defence & Dual Use Technology HUB”; Polska Agencja Inwestycji i Handlu; Wydział Gospodarki, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego; Polski Fundusz Rozwoju S.A.; Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości.